

Duurzaamheidsverslag 2022

Arte

Eén steen maakt het verschil.

Inhoud

Arte mijlpalen	4
Duurzame highlights in 2022	6
Overige duurzame initiatieven in 2022	7
Voorwoord	8
1. Wie wij zijn	9
2. Onze omgeving – trends en ontwikkelingen	11
3. Hoe wij waarde creëren	13
4. Beleid en resultaat van materiële thema's per strategisch speerpunt	16
5. Vooruitblik	24
6. Governance	25

Mijlpalen

Onze productielocatie in Helmond

Uitbreiding productie-
locatie met 3500 m²

Start van Arte
in Projecten

Van Arte di Granito naar
Arte Groep, want het
blijft niet bij graniet

10-jarig bestaan,
reis met Arte team
naar Spanje

Opening nieuwe productie-
locatie in Helmond

Ambacht maakt plaats voor
industrialisering door strategisch plan

Opening van Arte
di Granito in Deurne

1995

1996

1997

1998

1999

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

2008

Oprichting interne stuurgroep
duurzaamheid: Inukshuk

Certificering MVO
prestatieladder niveau 3

Verbouwing showroom met
meer focus op beleving

Deelname Taking Next Steps
To End Child Labour evenement

Start interne MBO
opleiding productie

Arte doet goed:
eerste vrijwilligersdag

Certificering MVO
prestatieladder
niveau 4

Upgrade machinepark
en verdere verduurzaming
productie

Opening biodiversi-
teitstuin 5000 m²

Start A.R.T.E.
project in India

Initiatief TruStone
ondertekend

Arte wordt
B Corporation

Brabants Besten

Uitbreiding machine-
park: nieuwe waterjets

2009

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

Duurzame highlights in 2022

8,5

Medewerkerstevredenheid-onderzoek

Betrokken medewerkers is één van de speerpunten van Arte. Met ons medewerkers-tevredenheidsonderzoek scoorden we met een 8,5 weer hoger dan het vorige onderzoek in 2019.

Certified

Corporation

B Corp behaald

Arte behaalt B Corp-certificering, een internationale certificering voor bedrijven die een grote, positieve impact hebben op mens, milieu en maatschappij.

Groene Pluim

Als eerste bedrijf in Helmond ontvangt Arte De Groene Pluim van wethouder Arno Bonte, omdat we serieus werk maken van duurzaam ondernemen en daarmee andere bedrijven inspireren.

Nominatie KW1

Arte is genomineerd voor de 'Koning Willem I Plaquette voor Duurzaam Ondernemerschap', en hiermee één van de twaalf meest innovatieve duurzame bedrijven in Nederland.

Klankbord voor de overheid

Tijdens rondetafelgesprekken met o.a. minister Liesje Schreinemacher wordt samen met inspirerende bedrijven, NGO's en vakbonden gesproken over sectorale samenwerking, IMVO-convenanten en wetgeving.

jan

feb

mrt

apr

mei

jun

jul

aug

sep

okt

nov

dec

Overige duurzame initiatieven

Brainstormsessies energiebesparing & circulariteit

Wij betrekken onze medewerkers bij diverse onderwerpen. Met werkgroepen – bestaande uit medewerkers van diverse afdelingen – wordt gebrainstormd over energiebesparing, circulariteit en verdere verduurzaming.

Update A.R.T.E. project

Met het Arte Right To Education project werken we samen met partijen om (arbeids)omstandigheden in en rondom granietgroeves in India te verbeteren. We geven ook kinderen een eerlijke kans op een betere toekomst door onderwijs.

Met hulp van mobilisers brengen we het belang van onderwijs onder de aandacht bij gezinnen. Zo ontstaat een mentaliteitsverandering waardoor kinderen structureel naar school gaan. Door COVID-19 is het aantal kinderen dat niet naar school gaat opgelopen. Mobilisers werken dagelijks hard om hier verbetering in aan te brengen.

Vrijwilligersdag

Met onze jaarlijkse vrijwilligersdag stimuleren we medewerkers om goed te doen en bij te dragen aan de maatschappij. Iedere editie kiezen we een nieuw goed doel. Dit jaar bezorgden we Oekraïense kinderen uit een opvanglocatie een bijzondere middag met spellen, springkussens, eten en muziek.

TruStone

Initiatief TruStone

De afgelopen jaren namen we deel aan de onderhandelingen voor Initiatief TruStone, samen met de Nederlandse en Vlaamse overheid, brancheorganisaties, ondernemersverenigingen, vakbonden, NGO's (niet-gouvernementele organisaties) en natuursteenbedrijven. Het initiatief wordt gecoördineerd door de SER (Sociaal Economische Raad). Het doel is de waardeketen op een positieve manier te veranderen met een Due Diligence proces.

Uit de jaarlijkse rapportage blijkt dat in 2022 belangrijke stappen werden gezet richting verantwoorde waardeketens. De minimaal te behalen doelstelling was 60%. Arte behaalde een score van 87% door uitvoering van beleid op het gebied van kinderarbeid, verbeteren van veiligheid en gezondheid en transparantie in de keten.

Voorwoord

Niels van den Beucken en Froukje van Osch

“Samen zorgen we voor zoveel mogelijk positieve verandering”

We zien al een aantal jaren dat consumenten steeds vaker voor duurzamere producten kiezen. We worden bewuster van de impact die we samen hebben op de wereld. Bij Arte bieden we consumenten een werkblad met een eerlijk verhaal, een waarmee een steentje wordt bijgedragen aan een betere wereld. Ook voor de volgende generatie.

Al meer dan 25 jaar is Arte koploper in duurzame stenen werkbladen. Alles wat we doen, doen we met oog voor mens, milieu en maatschappij. Van de groeves van onze leveranciers tot in de keukens van de eindgebruiker.

In ons duurzaamheidsverslag van 2022 nemen we je mee in onze route naar een duurzame

samenleving. Van onze inspanningen in de afgelopen jaren tot de stappen die we gaan zetten in de toekomst. Een bijzondere mijlpaal dit jaar is het behalen van onze B Corp-certificering, een internationale certificering voor bedrijven die aantoonbaar grote, positieve impact hebben op mens, milieu en maatschappij. Een groot compliment aan al onze medewerkers. Als team zetten we ons dagelijks met veel toewijding en passie in voor de verduurzaming van de waardeketen.

Samen met onze (keten)partners blijven we continu stappen zetten om verder te verduurzamen. In Nederland werken we onder andere samen met de Nederlandse overheid en MVO Nederland. Zij zien en waarderen onze rol als koploper en nodigen

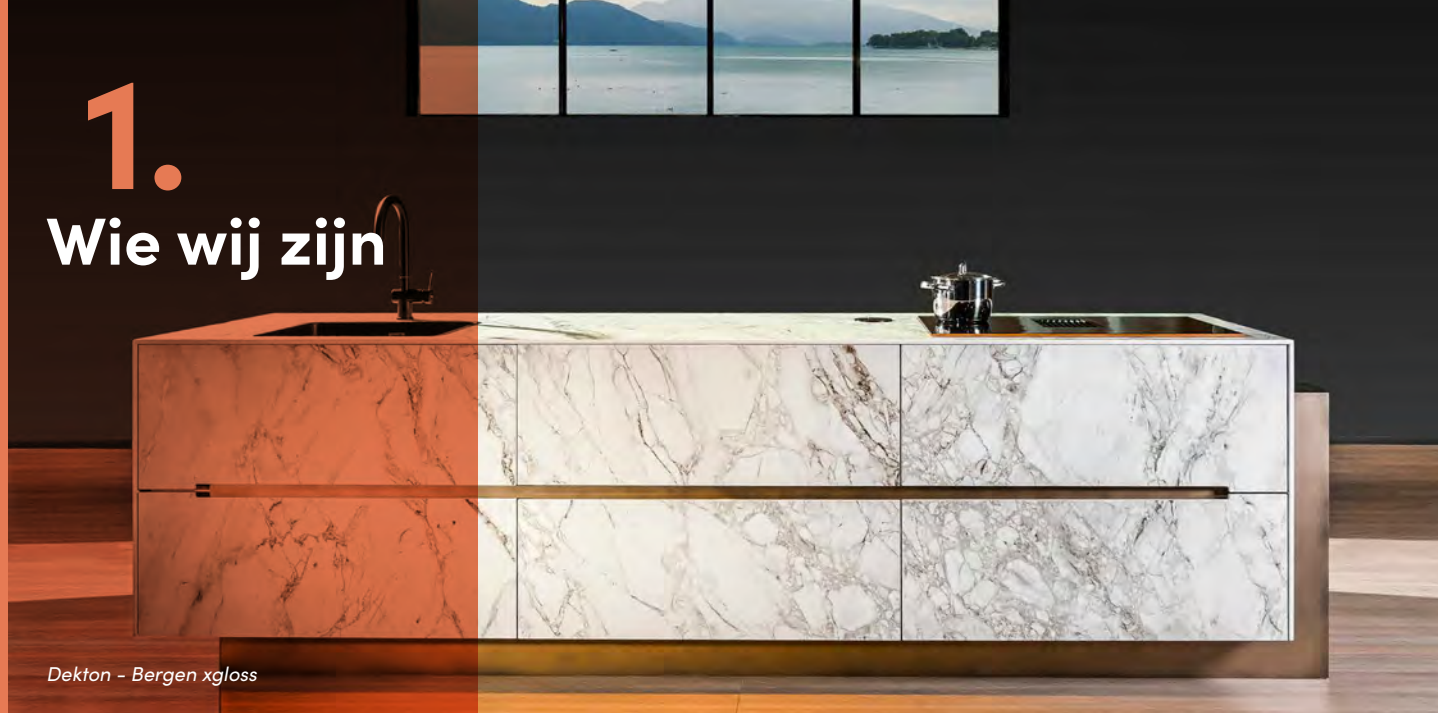
ons dan ook regelmatig uit om ons verhaal te doen. Wij voelen ons vereerd en het stimuleert ons om stappen te blijven zetten in Nederland en daarbuiten. In India werken we met NGO's aan betere arbeidsomstandigheden in en rondom groeves. Alleen door nauwe samenwerking met partners in de hele keten kunnen we misstanden hierin aanpakken en ombuigen naar positieve impact.

We zijn trots op wat we in het bestaan van Arte hebben bereikt. Maar we zijn er nog niet. Samen met het team bouwen we de komende jaren onze duurzame missie verder uit. Met een solide basis voor de toekomst hebben wij het volle vertrouwen dat we kunnen bijdragen aan een betere wereld. Wij geloven dat één steen het verschil kan maken!

1.

Wie wij zijn

Dekton - Bergen xgloss

Doel

Arte is en blijft de aanjager van positieve verandering in de gehele waardeketen van groeve tot en met eindproduct.

Missie

Wij zijn Arte, al meer dan 25 jaar koploper in stenen werkbladen met een eerlijk en duurzaam verhaal. Een verhaal dat is ontstaan vanuit één krachtig principe: alles wat we doen, doen we met oog voor mens, milieu en maatschappij. Van de groeves van onze leveranciers tot in de keukens van onze klanten.

We zijn een inspiratie voor velen en aanjager van duurzaam leven en ondernemen. Voor nu, én voor toekomstige generaties.

Kernactiviteiten

Arte is maatwerkleverancier van werkbladen. Alle materialen worden in onze eigen maatwerkfabriek verwerkt. Van graniet, composiet, Dekton en Neolith tot keramiek. Met behulp van zeer geavanceerde – en speciaal ontworpen – machines en software produceren we onze materialen met hoge precisie en efficiëntie.

Arte in Projecten is onderdeel van Arte. In samenwerking met tal van opdrachtgevers realiseert deze afdeling projecten als tafel- en keukenbladen in horecagelegenheden, uitgiftebalies en koffiecorners in kantoren of wastafels voor hotelketens.

Kerncompetenties

Met kerncompetenties bekijken we of medewerkers bij onze organisatie passen. Het gaat vooral om flexibiliteit, klantgerichtheid, betrokkenheid en verantwoordelijkheid.

Strategische speerpunten

Waarden vormen de hoekstenen van een organisatie. Het zijn drijfveren die laten zien waar een onderneming voor staat. In onze duurzame missie zijn vijf speerpunten verankerd.

Toonaangevende producten

De hoge kwaliteit van onze grondstoffen vormt de basis voor onze werkbladen. We zijn trendsetters door onze aandacht voor design en duurzaamheid te combineren met innovatie en puur vakmanschap. Hierdoor leveren we topkwaliteit producten met een lange levensduur.

Aandacht voor de klant

We gaan tot het uiterste voor tevreden klanten. Dit geldt zowel voor keuken-speciaalzaken, interieur-bouwers en ontwikkelaars als eindgebruikers. We leveren maatwerk en helpen ze duurzamere keuzes te maken. We zijn flexibel en servicegericht, geven klanten echt persoonlijke aandacht en doen wat we beloven.

Betrokken medewerkers

Zorg goed voor je medewerkers, dan zorgen zij goed voor jou. Wij werken continu aan duurzame inzetbaarheid, ontwikkeling en motivatie van onze medewerkers. Dit doen we door een gezonde levensstijl te bevorderen, hen op te leiden en actief te betrekken bij de koers van ons bedrijf.

Positieve impact in de keten

Wij voelen ons verbonden met onze leveranciers en partners. Vanuit deze maatschappelijke betrokkenheid dragen wij bij aan goede arbeidsomstandigheden bij hen en aan verbeteringen van de leefomgeving. Zo hebben we met ons inkoopbeleid een positieve impact op de lokale omgeving. We inspireren hiermee andere bedrijven om ons voorbeeld te volgen.

Samenwerking

Onze ambities kunnen we alleen waarmaken dankzij de hechte samenwerking met onze ketenpartners. Wij zijn open en transparant over de waardeketen en dat verwachten we ook terug van onze partners. Samen verbeteren we processen en produceren we werkbladen op een eerlijke en verantwoorde manier.

2.

Onze omgeving – trends en ontwikkelingen

Een betere toekomst door onderwijs met Arte Right To Education

Trends en ontwikkelingen op het gebied van mensenrechten en milieu

Mensenrechten

Kinder- en gedwongen arbeid zijn onacceptabel en mogen niet voorkomen, en zeker niet in productieketens. In de maatschappij en op overheidsniveau – in het kader van internationale handel – is steeds meer aandacht voor dit onderwerp.

Door o.a. onze inspanningen met het A.R.T.E. project in India, deelname aan initiatief TruStone en partnerschap met MVO Nederland, worden we gezien als koploper op dit gebied. We worden vaak als sparringpartner gevraagd door de overheid om mee te denken over onderwerpen als Due Diligence.

Voor onze eigen productieketen vragen we leveranciers een Code of Conduct te ondertekenen. Hierin staan mensenrechten en milieumaatregelen beschreven, gebaseerd op de OESO-richtlijnen. In Indiase granietgroeves voert een onafhankelijke partij audits uit om arbeidsomstandigheden te controleren.

Klimaat

Ons doel is de wereld beter achter te laten voor de volgende generatie. De klimaatverandering – door weersextremen en natuurrampen – heeft grote gevolgen voor mens, milieu en maatschappij.

We streven binnen Arte continu naar verdere verduurzaming om onze eigen negatieve impact op het klimaat te verlagen. We maken gebruik van elektrische bedrijfsauto's. We kopen groene energie in om onze CO₂ uitstoot te verminderen en compenseren de uitstoot die we met gas en brandstof nog wel hebben. Ketenpartners kiezen we bewust op basis van hun inspanningen op het gebied van klimaat en milieu. Deze onderwerpen komen ook aan bod in onze stakeholderdialogen.

Trends en ontwikkelingen in de markt op het gebied van HR

Bij Arte vinden we het belangrijk dat medewerkers zich veilig, geaccepteerd en gewaardeerd voelen. Dit sluit aan op ons speerpunt 'betrokken medewerkers'.

Inclusiviteit

De regelgeving vanuit de overheid op het gebied van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt vinden we bij Arte te beperkend, waardoor altijd nog de kans bestaat dat mensen niet aan bod komen. Ieder mens is uniek en alle talenten moeten worden gewaardeerd. Waar mogelijk bieden we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans op een passende functie of stage op kantoor of in de productie.

Duurzame inzetbaarheid

Tijdens de coronacrisis zagen we dat 'hybride werken' beter werkt dan vooraf gedacht. Voor sommige medewerkers draagt het bij aan een betere werk-privé balans. Afhankelijk van de functie wordt in overleg met de leidinggevende deels thuisgewerkt. Overlegmomenten worden uitgevoerd op locatie.

Grensoverschrijdend gedrag

Zowel nationaal als internationaal is (seksueel) grensoverschrijdend gedrag veel in het nieuws. Bij Arte zijn ongewenste omgangsvormen voor ongepast en grensoverschrijdend gedrag onacceptabel. Dit is vastgelegd in ons protocol grensoverschrijdend gedrag.

Het onderwerp kwam terug in ons medewerkers-tevredenheidsonderzoek en we besteden er aandacht aan in gesprekken met medewerkers.

Werving & selectie

We zetten ons in om medewerkers betrokken te houden en aantrekkelijk te zijn voor nieuwe medewerkers. Dit doen we door het selecteren van kandidaten op basis van CV's steeds meer los te laten. We werven zowel in productie als op kantoor op basis van competenties. De klik tussen enthousiaste kandidaten en het team staat hierbij voorop. Tijdens sollicitaties voeren we een open gesprek. Een andere trend op het gebied van HR is krapte op de arbeidsmarkt. Door onze aanpak ondervindt Arte weinig tot geen gevolgen van deze krapte.

Functioneringsgesprekken

De traditionele manier van functioneren en beoordelen hanteren we al jaren niet meer. Bij Arte voeren we een 'goed gesprek'. Waar mogelijk wandelend bespreken we vier thema's die aansluiten op persoonlijke ontwikkeling, duurzame inzetbaarheid, vitaliteit en werk-privé balans. Medewerkers ervaren dit als fijn en informeel.

Format Het Goede Gesprek

Het werk

Werkresultaten
Veranderingen in werk
Tevredenheid

De werksituatie

Samenstelling in het team
Gezond en veilig werken
Balans thuis en werk

Afspraken

Doelen/ nieuwe afspraken
Veranderingen in taak en functie
Ontwikkelafspraken

Ontwikkeling en plezier

Wat was leuk?
Waar goed in?
Wat meer doen?
Hoe ontwikkelen?

3.

Hoe wij waarde creëren

Op locatie in India

Onze stakeholders

Stakeholders

We kunnen onze ambities alleen waarmaken dankzij hechte samenwerking met onze ketenpartners. We voeren een open dialoog met onze stakeholders. Hierdoor wordt duidelijk wat hun en onze verwachtingen zijn en kunnen we inspelen op ontwikkelingen in de maatschappij.

In 2022 werd een nieuwe stakeholderdialoog uitgevoerd. In gesprekken met medewerkers, klanten en leveranciers bespraken we de belangrijkste duurzaamheidsthema's. De vragenlijsten werden opgedeeld in mens, milieu en maatschappij – gebaseerd op de SDG's (Sustainable Development Goals).

Themaweb van alle stakeholders

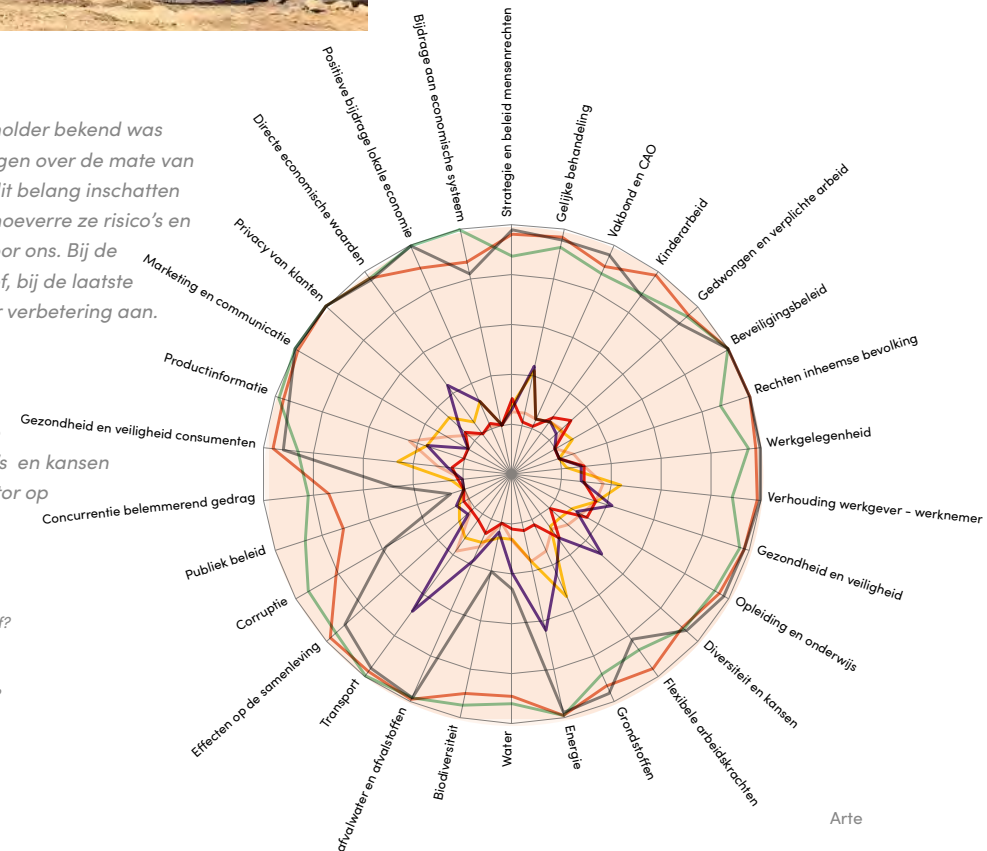
Bij elk thema was de eerste vraag of de stakeholder bekend was met dit thema. De tweede en derde vraag gingen over de mate van belang van dit thema voor henzelf en hoe zij dit belang inschatten voor Arte. De vierde en vijfde vraag waren in hoeverre ze risico's en kansen zien voor het thema voor henzelf en voor ons. Bij de eerste drie vragen was een score van 5 positief, bij de laatste twee geeft een hoog cijfer een grote kans voor verbetering aan.

Conclusie

Stakeholders zijn bekend met de voorgelegde thema's en hechten er groot belang aan. In de meeste thema's worden weinig tot geen risico's en kansen gezien. Arte wordt als een koploper en inspirator op het gebied van duurzaamheid beschouwd.

Legenda: in welke mate:

- is de stakeholder bekend met het thema?
- vind de stakeholder het thema belangrijk voor zichzelf?
- vind de stakeholder het thema belangrijk voor Arte?
- ziet de stakeholder risico's voor zichzelf bij dit thema?
- ziet de stakeholder kansen voor zichzelf bij dit thema?
- ziet de stakeholder risico's voor Arte bij dit thema?
- ziet de stakeholder kansen voor Arte bij dit thema?

INPUT

Grondstoffen, hulpmiddelen

- Materiaal van verantwoord natuursteen, composiet en keramiek;
- Elektriciteit

Medewerkers

- Medewerkers in loondienst
- Uitzendkrachten
- ZZP-ers

Intellectueel, kennis

- Geavanceerde maatwerk software;
- Materiaal- product- en klantenkennis;
- Medewerkers competentie

Faciliteiten

- Geavanceerde high tech machines;
- Magazijnen, gebouw;
- Biodiversiteitstuin;
- Wagenpark

Netwerk, relaties

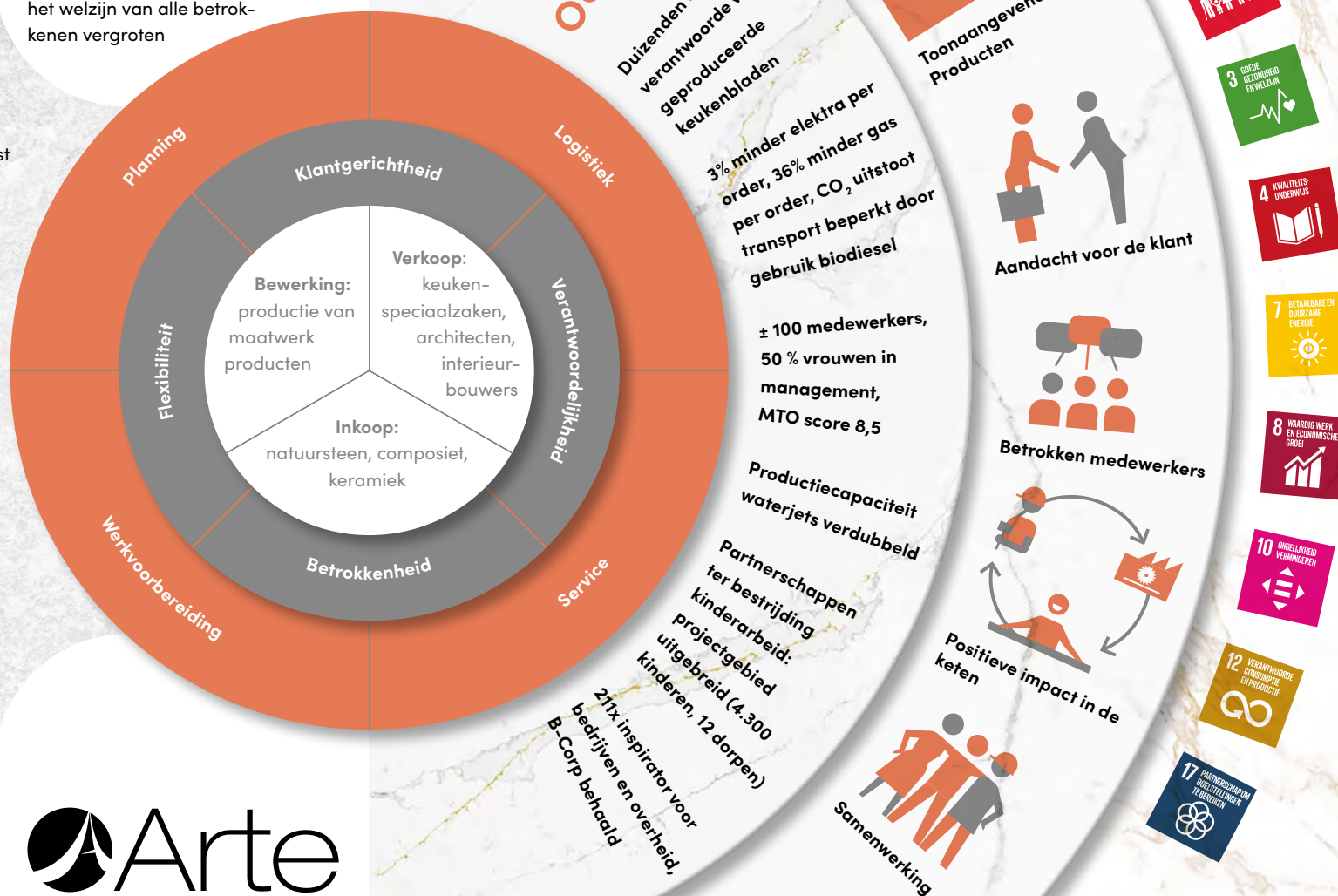
- Langdurige samenwerking met o.a.
- NGO's;
  - Kennisinstituten;
  - Overheden;
  - Andere stakeholders

Financieel

- Eigen vermogen

Business model

Een steen maakt het verschil: wij zijn aanjager van positieve verandering in de gehele waardeketen van steengroeven tot en met de montage van het blad in de keuken, waardoor we het welzijn van alle betrokkenen vergroten

Eén steen maakt het verschil

Waardecreatiemodel

Onze strategie en aanpak bepalen waar we voor onze stakeholders waarde toevoegen. Ons waardecreatiemodel maakt inzichtelijk van welke middelen wij gebruik maken, hoe we deze omzetten in producten en welke waarde wij creëren voor stakeholders en de maatschappij. De impact daarvan is gekoppeld aan de SDG's.

Materiële thema's

Voor dit verslag maken we gebruik van duurzaamheidsthema's die als meest materieel naar voren zijn gekomen in onze interne stuurgroep voor duurzaamheid (Inukshuk). Deze zijn gegroepeerd op basis van onze strategische speerpunten. Voor ons speerpunt 'aandacht voor de klant' zijn geen specifiek ESG-thema's opgenomen, maar wel kwaliteitsthema's.

Materiële thema's

Strategische pijler	Materieel thema	SDG
Toonaangevende producten	Grondstoffen	SDG 12 Verantwoorde consumptie en productie
	Energie en brandstof	SDG 7 Betaalbare en duurzame energie
Aandacht voor de klant	Interne kwaliteit	
	Services	
Betrokken medewerkers	Gezondheid en veiligheid	SDG 3 Goede gezondheid en welzijn
	Opleiding en training	SDG 4 Kwaliteitsonderwijs
Positieve impact in de keten	Kinderarbeid	SDG 1 Geen armoede
	Positieve bijdrage aan lokale economie en bedrijvigheid	SDG 8 Eerlijk werk en economische groei
		SDG 10 Ongelijkheid verminderen
		SDG 17 Partnerschap om de doelen te bereiken
Samenwerking	Publiek beleid	SDG 12 Verantwoorde consumptie en productie
	Uitstoot, afvalwater en afvalstoffen	SDG 17 Partnerschap om de doelen te bereiken

4.

Beleid en resultaat van materiële thema's per strategisch speerpunt

Xclusive Keramiek - Nuoro Verde mat

We willen onze positieve impact in de gehele keten vergroten. We richten ons op activiteiten waarmee we dat daadwerkelijk kunnen: onze meest materiële onderwerpen. We beschrijven per strategisch speerpunt waarom deze onderwerpen belangrijk zijn, wat we willen bereiken en hoe we impact maken.

Toonaangevende producten

Grondstoffen

Samen met onze klanten maken we eindgebruikers blij met een duurzame keuken vervaardigd uit hoge kwaliteit materialen. Door design en duurzaamheid te combineren met innovatie en vakmanschap ontstaat een hoogwaardig maatwerk keukenblad. Een belangrijk onderdeel van het productieproces is de vermindering van impact

op het milieu. We stimuleren minder verspilling en onderzoeken verdere mogelijkheden voor recycling en circulariteit.

We houden nauw contact met leveranciers over de herkomst van materialen. We verwerken grondstoffen in onze productpaspoorten om per kleur zekerheid te geven van een goede afkomst. We streven ernaar levering met volle lading te vervoeren voor meer efficiëntie. Met leveranciers van ons machinepark stemmen we bewerkingsmogelijkheden af.

Resultaten 2022

- Er is een interne stuurgroep Circulariteit opgericht. De doelstelling is het lanceren van een circulaire productlijn in 2025.
- Met een IMVO-inkoopbeleid (duurzaam internationaal inkopen) wordt bij inkoop van goederen bewust naar ESG-aspecten gekeken.

Ontwikkelingen in 2023

- Met behulp van EPD's (Environmental Product Declarations) van plaatmaterialen, berekenen we materiaal-, energie- en waterverbruik voor onze eigen processtappen. Het doel is om nauwkeurig de milieu-impact per order in kaart te brengen en CO₂ uitstoot te verminderen.
- We zetten concrete stappen met de stuurgroep Circulariteit. We voeren dialoog met leveranciers en (potentiële) partners binnen en buiten onze keten en onderzoeken welke productlijn we circulair kunnen aanbieden.
- We scherpen ons IMVO-inkoopbeleid verder aan.

Energie & brandstof

Als het gaat om energie en brandstof maken we duurzame keuzes om uitputting van natuurlijke grondstoffen te voorkomen. We zijn al een aantal jaar bezig onze CO₂ uitstoot te verminderen. We blijven hier onverminderd op inzetten. Door de groei van nu en de komende jaren is een besparing van 3% stroom en gas per order realistischer dan de 5% van voorgaande jaren. Onze monteursbussen mogen niet meer dan 9,5 liter brandstof per 100 kilometer verbruiken. De energie en brandstof die we wél nodig hebben, moet zo duurzaam mogelijk zijn. Bijvoorbeeld van hernieuwbare bronnen of CO₂ neutraal.

Voor elektriciteit gebruiken we al enkele jaren Europese windstroom binnen Arte. We compenseren de CO₂ uitstoot van ons gasverbruik door bosprojecten in ontwikkelingslanden. Al jaren tanken onze monteurs onderweg met HVO brandstof (Hydrotreated Vegetable Oil), gemaakt van gerecyclede plantaardige afvalolie. Dit zorgt voor een lager verbruik en minder CO₂ uitstoot. Naast HVO kan getankt worden met premium diesel, waarvan we de CO₂ uitstoot volledig compenseren. Zes medewerkers gebruiken een auto van de zaak, waarvan vijf auto's volledig

elektrisch zijn. De niet-elektrische auto wordt gemonitord op brandstofverbruik en wordt indien mogelijk bij vervanging ook elektrisch.

Resultaten 2022

- We gebruikten zowel minder stroom als minder gas
  - door onze groei in combinatie met complexere orders en grotere bladen met meer bewerkingen werd onze eerdere doelstelling van 5% minder stroom per order niet behaald;

- het gasverbruik per order was 36% minder dan het jaar ervoor. Enerzijds door technische maatregelen en anderzijds door organisatorische maatregelen. Bijvoorbeeld door de thermostaat van de verwarming lager te zetten, beter sluiten van de roldeuren en uitzetten van de verwarming bij afwezigheid.
- De doelstelling voor het brandstofverbruik van monteursbussen werd behaald.
- Het tanken van HVO zorgde voor 12.932 kg minder CO₂ uitstoot. De CO₂ compensatie van premium diesel was 74.922 kg.

Ontwikkelingen in 2023

- De doelstelling voor het brandstofverbruik van monteursbussen verlagen we naar 9 liter per 100 km.
- De doelstelling voor elektriciteits- en gasbesparing verlagen we naar 3% per order.
- We volgen ontwikkelingen van alternatieve brandstoffen voor monteursbussen en zetten afhankelijk daarvan een volgende stap in verdere verduurzaming.
- Er komt een definitieve beslissing over het leggen van circa 1000 zonnepanelen. Tot nu toe was dit verzekeringstechnisch niet mogelijk door een niet-brandbestendige dakbedekking.

Doelstellingen en resultaten energie en brandstof

Doelstelling	KPI 2022	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022
Verminderen stroomverbruik per jaar	Gemiddeld -5 % kWh / order / jaar	-1,3%	-8,8%	-2,9%
Verminderen gasverbruik per jaar	Gemiddeld -5 % m3 / order / jaar	-25,4%	+5,2%	-36%
Beperken brandstofverbruik monteursbussen	9,5 l / 100 km	8,81	9,20	9,36

Aandacht voor de klant

Interne kwaliteit

We zijn specialist in maatwerkbladen en helpen klanten duurzamere keuzes te maken. We produceren met een eerlijke prijs en streven naar een korte levertijd. Om hoge kwaliteit te waarborgen, stellen we strenge eisen aan onze interne processen. Met het 'first-time-right' principe streven we ernaar alles in één keer goed te doen. Zo voorkomen we in hoge mate afkeur, beperken we de kosten van eventuele afkeur en overschrijden we levertijden zo min mogelijk.

Onze verbetercoach bewaakt en registreert interne afkeur inclusief bijkomende kosten. We gebruiken de rapportage en analyse hiervan om verbeteringen te initiëren en te bewaken. Met toolboxmeetings bespreken we onderwerpen op het gebied van kwaliteit en veiligheid.

Resultaten 2022

- De doelstelling voor afkeurkosten werd niet behaald, door uitdagingen om ontwikkeling in materialen, machines en personeel goed op elkaar te laten aansluiten. Door verwerking van nieuwe keramiek materialen ontstond een leercurve, voor zowel ons als de leveranciers.
- Na analyse op afkeurkosten is onze verbetercoach gestart met twee projecten op de afdeling waterjet en eindcontrole.
- De marktsituatie en grondstoffenschaarste door de oorlog in Oekraïne resulteerden in leveringsproblemen voor onze leveranciers en leveranciers van onze klanten. Daardoor hebben we van meer orders dan we de afgelopen jaren gewend waren de leverdatum verschoven.

Ontwikkelingen in 2023

- Onze verbetercoach start nieuwe projecten vanuit Cierpa Kaizen (software voor kwaliteitsverbetering).
- We optimaliseren de registratie van afkeurkosten en verbeteren de interne communicatie hierover.

Services

Wij streven naar een hoge klanttevredenheid. Dat doen we door via onze interne kwaliteitscontrole te voorkomen dat foutieve bladen bij de klant terecht komen. Mocht de klant toch niet tevreden zijn of mocht hij zelf een probleem hebben veroorzaakt, dan staat onze serviceafdeling altijd klaar om de klachten goed, snel en flexibel op te lossen. Wij analyseren wat er niet goed is gegaan en voeren verbeterprojecten uit. Klachten hebben zo ook een leerzame werking en zorgen voor continue verbetering van product-, productie-, transport- en montageprocessen. Wat uiteindelijk leidt tot minder afkeur, hogere klanttevredenheid en minder kosten.

We registreren services gestructureerd. Onze gespecialiseerde monteurs bezoeken klanten om het probleem op te lossen. Indien nodig, wordt een blad gerepareerd, aangepast of vervangen.

Resultaten 2022

- De servicekosten waren hoger dan voorgaande jaren t.o.v. de omzet.
- Aan het begin van het jaar was er achterstand in het afhandelen van services. Door het professionaliseren en structureren van de afdeling service en aannemen van nieuwe monteurs is dit verbeterd.

Doelstelling en resultaten interne kwaliteit

Doelstelling	KPI 2022	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022
Beperken kosten interne afkeur	Max. 3% van de omzet	3,0%	3,6%	3,9%

- Door hectiek in de markt, drukte en materiaaltekorten in de leveringsketen steeg het aantal servicemeldingen.

Ontwikkelingen in 2023

- Verdere uitbreiding en structurering afdeling service.
- We optimaliseren de registratie van servicekosten en verbeteren de interne communicatie hierover.

Betrokken medewerkers

Gezondheid & veiligheid

We werken continu aan duurzame inzetbaarheid, ontwikkeling en motivatie van onze medewerkers. We bevorderen een gezonde levensstijl, leiden hen op en betrekken hen actief bij de koers van ons bedrijf. We willen dat onze medewerkers gezond zijn én blijven. Zo zorgen we dat iedereen gemotiveerd en met plezier aan het werk gaat en het beste uit zichzelf haalt. We streven naar een zo laag mogelijk verloop en verzuim.

We monitoren het verzuimpercentage, de verzuimfrequentie en het verloop. We houden verzuimgesprekken met medewerkers die vaker ziek zijn. Periodiek laten we medewerkers-tevredenheidonderzoeken (MTO's) en preventieve medisch onderzoeken (PMO's) uitvoeren, waarbij wordt afgestemd op risico's per functiegroep.

We voorkomen tillen door vacuümheffers en transportkarren. We onderzoeken blootstelling aan gevaarlijke stoffen en beperken dat waar mogelijk. De risico-inventarisatie (RI&E) wordt up-to-date gehouden en verbeterpunten worden besproken in de interne stuurgroep veiligheid. Deze organiseert ook veiligheidsrondes.

Om een gezonde levensstijl te bevorderen bieden we voorzieningen aan op het gebied van eten en drinken, bewegen en welzijn. Dagelijks zorgen we voor werkfruit en gezonde salades. Om bewegen te stimuleren gebruiken we de 'It's My Life' app, waarmee medewerkers punten verdienen door te wandelen. Deze punten worden omgezet in producten.

Resultaten 2022

- De personeelsvertegenwoordiging (PVT) werd na verkiezingen omgezet in een ondernemingsraad (OR).
- We zagen een verhoging van het verzuim en de ziekmeldingsfrequentie door de (naweeën) van corona.
- Het verloop was hoger door de overspannen arbeidsmarkt en groei binnen het bedrijf. Ondanks dit zijn we er toch in geslaagd nieuwe mensen aan te trekken.

Doelstelling en resultaten services

Doelstelling	KPI 2022	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022
Beperken kosten services	Max. 2,5% van de omzet	2,63%	2,64%	3,19%

- Er werd een verbeterplan opgesteld om de hoge verloopcijfers te verlagen.
- Het MTO werd uitgevoerd met als resultaat een 8,5 t.o.v. een 8,3 in 2019. Op de aandachtspunten die uit het vorige onderzoek kwamen is dit keer hoger gescoord.
- Er werd goede vooruitgang geboekt in de consumptie van gezonde producten.
- Ongeveer de helft van de medewerkers nam deel aan de 'It's My Life' app. Gemiddeld liepen medewerkers bijna 7000 stappen per dag.

Ontwikkelingen in 2023

- Samen met de OR wordt een plan van aanpak gemaakt n.a.v. de resultaten van het MTO.
- Het periodieke PMO wordt uitgevoerd.

Opleiding & training

We vinden het belangrijk dat medewerkers betrokken worden én blijven bij Arte. Een goed inwerktraject en het blijven ontwikkelen van kennis en vaardigheden zijn daarbij zeer belangrijk. We zijn een relatief klein bedrijf – met een familiale sfeer – zelfstandige teams en een bijzondere combinatie van technologie en vakmanschap. Goede kennis van onze producten, processen en juiste vaardigheden beschouwen wij als cruciaal om een goed product te leveren. Daarnaast zorgt het ervoor dat medewerkers trots zijn om bij Arte te werken. Met een inwerktraject begeleiden we nieuwe medewerkers. Bestaande medewerkers krijgen de gelegenheid zich verder te ontwikkelen.

Tijdens het inwerktraject gebruiken we een checklist, waarbij alle onderwerpen over werken bij Arte aan bod komen. Nieuwe medewerkers lopen mee op andere afdelingen. In beoordelingsgesprekken is opleidingsbehoefte – vanuit de werkgever en werknemer – een vast onderwerp. Met interne leermeesters in de productie, bieden we medewerkers de mogelijkheid om op meerdere afdelingen inzetbaar te zijn. We hebben hiervoor specifieke

competenties bepaald en streven naar 100% benodigde competenties. Via de Arte Academy bieden we opleidingen en trainingen op werk- en persoonlijk gebied.

Resultaten 2022

- Meerdere medewerkers volgden een individuele coaching of opleidingstraject, zowel op persoonlijk als werk gerelateerd gebied.
- Bijna 95% van de competenties in de productie werd ingevuld.
- Er werd voorlichting gegeven op het gebied van kwaliteit en veiligheid.
- Een digitaal leerplatform met app werd in gebruik genomen om interne trainingen professioneler en structureler te kunnen uitvoeren en bewaken.

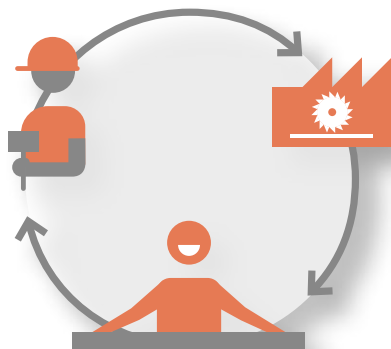
Ontwikkelingen in 2023

- Interne trainingen voor het digitale leerplatform worden verder uitgerold.
- Er worden toolboxmeetings georganiseerd op het gebied van veiligheid (o.a. 5S methode).

Doelstellingen en resultaten gezondheid en veiligheid

Doelstelling	KPI 2022	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022
Zo min mogelijk verzuim (kort en middellang)	Verzuimpercentage < 2%	2,19%	2,16%	2,68%
Zo min mogelijk ziekmeldingen	Ziekmeldings-frequentie < 1	1,00	1,13	1,88 keer
Zo hoog mogelijke medewerkerstevredenheid	MTO 1 x per 3 jaar. Streefcijfer 8	n.v.t.	n.v.t.	8,5
Zo laag mogelijk verloop	< 10%	7,02%	7,69%	18,31%

Positieve impact in de keten

Kans op onderwijs

Alle kinderen hebben recht op onderwijs. Maar dan moeten kinderen wél een eerlijke kans krijgen op onderwijs. Rondom de Indiase groeves waar we ons graniet inkopen bieden we kinderen educatie, zodat ze een eerlijke kans krijgen op een betere toekomst. We willen dat alle 4-jarige kinderen in dorpen rondom de groeves instromen op de basisschool. De kinderen moeten dagelijks naar school kunnen tot ze niet meer leerplichtig zijn.

Met het Arte Right To Education (A.R.T.E.) project werken we samen met overheden, scholen en NGO's in 12 dorpen om onze missie waar te maken. Ingehuurde mobilisers zijn dagelijks op school om aanwezigheid te controleren. Bij afwezigheid

van kinderen praten ze met ouders om zo een mentaliteitsverandering teweeg te brengen. Jaarlijks bezoeken we het projectgebied om in gesprek te gaan met alle betrokken partijen en draagvlak te creëren voor het project.

Resultaten 2022

- COVID-19 heeft een negatieve impact gehad op het project:
  - eind 2020 waren 244 kinderen niet geregistreerd op school, in 2022 is dit opgelopen tot 319 kinderen;
  - door sluitingen van scholen, is een aantal kinderen – voornamelijk oudere kinderen – gaan werken. Door opgelopen leerachterstanden werden kinderen uitgeschreven van school omdat ze schaamte voelden.
- Door de inspanningen van mobilisers is het aantal kinderen dat meer dan 30 dagen niet naar school ging, van 451 gedaald naar 193.
- Maandelijks wordt het afwezigheidspercentage gemonitord. In december was 23% van de ingeschreven kinderen niet aanwezig op school.
- Tijdens een bezoek aan één van de dorpen werd een meeting gehouden met de lokale overheid, gevestigde bedrijven, leraren en

oudervertegenwoordigers, waarbij werd gesproken over:

- arbeidsomstandigheden, met als belangrijk onderwerp stof;
- transport vanwege de vele zware vrachtwagens die graniet vervoeren;
- school, lesniveau en registratie van persoonsgegevens.

Ontwikkelingen in 2023

- Het niveau van onderwijs in de projectdorpen wordt opgeschaald, om achterstanden door COVID-19 in te halen.
- Trainingen op het gebied van health & safety geven aan medewerkers in de groeves.

Doelstelling en resultaten kans op onderwijs

Doelstelling	KPI 2022	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022
Alle kinderen in leerplichtige leeftijd naar school in projectgebied	0 kinderen niet geregistreerd	244 kinderen niet geregistreerd op school	Niet gemeten i.v.m. corona	319 kinderen niet geregistreerd op school
Alle kinderen in leerplichtige leeftijd naar school in projectgebied	0 kinderen langer dan 30 dagen niet op school	451 kinderen 30 dagen of langer niet op school	Niet gemeten i.v.m. corona	193 kinderen 30 dagen of langer niet op school

Positieve bijdrage aan lokale economie en bedrijvigheid

Arte is een landelijk opererend bedrijf, toch voelen we ons nauw verbonden met de regio Zuidoost-Brabant. We willen een positieve bijdrage leveren aan de lokale economie en maatschappij. We dragen bij aan lokale werkgelegenheid door producten en diensten plaatselijk in te kopen. Hiermee zorgen we voor minder milieu-impact door vervoer en transport.

Bij het invullen van vacatures kiezen we – bij gelijke geschiktheid – voor de kandidaat die het dichtstbij woont. Bij inkoop van producten en diensten kijken we naar geschikte leveranciers in de regio.

Resultaten 2022

- 94% van de nieuwe medewerkers kwam uit Zuidoost-Brabant en Noord-Limburg.
- De inkoop van diensten en producten werd lokaal gedaan.

Ontwikkelingen in 2023

- Waar mogelijk kopen we nog meer diensten en producten lokaal in.

Samenwerking

Publiek beleid

We kunnen onze ambities alleen waarmaken dankzij hechte samenwerking met onze ketenpartners. In onze rol van koploper en B Corporation inspireren we ketenpartners en overheden om stappen te zetten in een transparante waardeketen. We zijn ervan overtuigd dat openheid en transparantie noodzakelijk zijn voor eerlijk zakendoen.

We zijn lid – en jarenlang betrokken geweest bij de onderhandelingen – van het initiatief TruStone. We geven hiermee richting aan het beleid binnen het IMVO-convenant voor de natuursteen-sector. We zijn partner van het MVO koploper-netwerk. We zijn klankbord voor de overheid in netwerkbijeenkomsten en gesprekken met ministeries op het gebied van IMVO. Samen met andere koplopers stimuleren we eerlijke en duidelijke wet- en regelgeving en denken we mee over nieuwe wetgeving.

Resultaten 2022

- De in 2021 geïntroduceerde productpaspoorten zijn verder uitgewerkt en aangevuld. Dankzij gesprekken met leveranciers worden de informatie over grondstoffen en herkomst van materialen steeds duidelijker.
- In de beoordeling van het Initiatief TruStone behaalden we een score van 87% (t.o.v. de doelstelling van 60%).
- We zijn meer dan 200 keer inspirator geweest voor bedrijven, ketenpartners en de overheid. Dit deden we door het bijwonen en organiseren van bijeenkomsten, het geven van presentaties en het deelnemen aan rondetafelgesprekken.

Ontwikkelingen in 2023

- We zetten ons onverminderd in voor de IMVO-wetgeving door middel van nieuwe gesprekken met de overheid.
- We nemen deel aan een conferentie over wetgeving voor Due Diligence van het ministerie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelings-samenwerking.
- Samen met Gemeente Helmond & Eindhoven nemen we deel aan de Europese missie 'klimaat-neutrale en slimme steden'.
- We berekenen de milieu-impact van onze interne productieprocessen.

Uitstoot, afvalwater en afvalstoffen

Bij alles wat we doen, houden we rekening met de impact op milieu en klimaat. We willen een leefbare aarde overdragen aan toekomstige generaties. Verduurzaming zoals het voorkomen van uitstoot en afval is daarom noodzakelijk. Eerder in dit verslag beschreven we hoe we omgaan met elektriciteit, gas en brandstof voor ons eigen vervoer. Ook binnen de keten staan we niet stil. We stimuleren ketenpartners te kiezen voor een zo duurzaam mogelijk alternatief voor brandstof. Onze afvalstromen worden hergebruikt of gerecycled. We gaan zelfs een stap verder. In 2025 willen we een circulaire productlijn lanceren met drie kleuren.

Door gesprekken met leveranciers en externe transporteurs bepalen we hoe we elkaar kunnen versterken bij verduurzaming van vervoer en transport. Van onze vaste externe transporteur vragen wij iedere maand een rapportage van de CO₂ uitstoot van de uitgevoerde ritten. In overleg met leveranciers en een afvalverwerker zoeken we continu naar betere recycling mogelijkheden. Bij netwerkbijeenkomsten is dit een terugkerend onderwerp.

Resultaten 2022

- Het percentage recycling is gestegen [Een lastige afvalstroom binnen recycling is ons snij-afval van platen met een verstevigingsnetje eronder en afgekeurde platen met onderlijming eronder. Samen met de verwerker is een manier gevonden om de vervuiling te verwijderen en het vervolgens als schoon puin verder te verwerken].
- Het woon-werk en zakelijk verkeer steeg na COVID-19 en door de stijging in het aantal orders was er meer goederenvervoer. Daardoor steeg de CO₂ uitstoot.

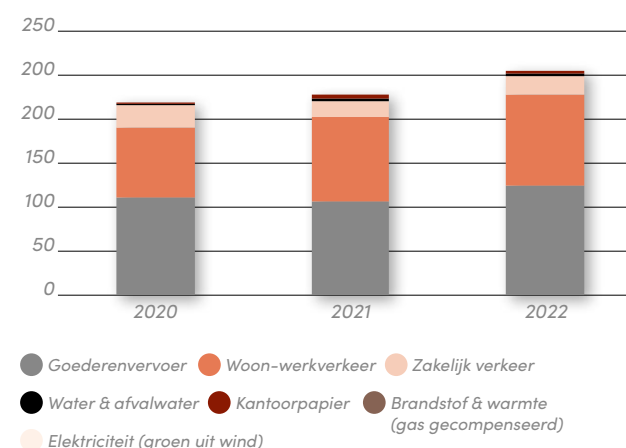
Ontwikkelingen in 2023

We zetten verder in op de circulariteit van onze producten. Met leveranciers en partners – binnen en buiten de branche – en onze afvalverwerker zoeken we naar zo duurzaam mogelijk geproduceerde grondstoffen en hoogwaardige recycling van ons steenafval.

CO₂ uitstoot per order

	2020	2021	2022
Gemiddelde CO ₂ uitstoot (kg) per order	19,86	17,51	18,75

Totale CO₂ uitstoot per bron

Doelstellingen en resultaten uitstoot, afvalwater en afvalstoffen

Doelstelling	KPI 2022	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022
Afval wordt volledig hergebruikt of gerecycled	Percentage afvalrecycling 100 %	95%	98%	99%
Circulaire producten aanbieden	Eén circulaire productlijn in assortiment in 2025			Werkgroep Circulariteit opgericht

5. Vooruitblik

Arte behaalt B Corp-certificering

Vol vertrouwen kijken we naar 2023. We gaan onverminderd door met onze missie om te verduurzamen. Om de hoge kwaliteit van onze producten te waarborgen blijven we verder ontwikkelen en innoveren. Dankzij samenwerking op het gebied van IMVO-wetgeving en als B Corporation inspireren we bedrijven om ook een steen bij te dragen aan een betere wereld. We gaan het jaar tegemoet met nieuwe ontwikkelingen en mooie kansen op het gebied van duurzaamheid.

Belangrijke aandachtsgebieden zijn kwaliteit en milieu en onze governance. Op het gebied van kwaliteit en milieu streven we onverminderd naar het verlagen van onze CO₂ footprint en die in de keten. We gaan hierover in gesprek met leveranciers van goederen en diensten. We willen

meer inzicht krijgen in het aandeel gerecycled proceswater en beter voldoen aan rapportageverplichtingen door de monitoring van het verbruik te verbeteren. In samenwerking met een grote platenleverancier, afvalverwerkers en partijen buiten de keten, bekijken we hoe ons afval van graniet, composiet en keramiek Cradle to Cradle verwerkt kan worden. Voor kansrijke toepassingen zetten we pilots op. De eerste is gepland voor medio 2023. Met een interne stuurgroep spannen we ons verder in om in 2025 een circulaire lijn met drie kleuren te introduceren.

Met hulp van een bureau gespecialiseerd in levenscyclusanalyse (LCA) bepalen we de milieu impact van ons productieproces per order, uitgedrukt in CO₂ equivalenten.

Op het gebied van governance gaan we scherper sturen op onze inkoopprocessen door een aantal ESG criteria daarin op te nemen. We kijken daarbij verder dan onze primaire leveranciers en laten de Code of Conduct ook ondertekenen door andere ketenpartners. Om met elkaar verder te komen en verbetertrajecten in te gaan waar nodig voeren we kwaliteits- en ESG-audits uit bij primaire leveranciers van goederen en diensten. Ook breiden we met collega steenverwerkers de scope van het Due Diligence proces uit naar de keten van natuursteen vanuit Zimbabwe.

Verder optimaliseren we onze productie door het scansysteem waarmee platen worden ingeslagen te vervangen. Onze oudste zaagmachine wordt vervangen door een 'state of the art' machine. We kunnen hiermee nog hogere kwaliteit garanderen en spelen hiermee in op de vraag naar complexere maatwerkbladen.

Onze inspanningen laten zien dat we goed op weg zijn, maar ook nog veel winst kunnen behalen op het gebied van duurzaamheid. We hopen je met ons eerste duurzaamheidsverslag een goede indruk te hebben gegeven van onze route naar een duurzame samenleving. De komende jaren zullen wij nog verder ingaan op de ESG vereisten.

Eén steen maakt het verschil.

6. Governance

Showroom Arte

Organisatiestructuur

Arte heeft een platte organisatiestructuur. Naast de directie zijn er een managementteam en afdelingshoofden. De directie heeft verschillende aandachtsgebieden. Niels van den Beucken houdt zich bezig met de financiële en organisatorische kant van de bedrijfsvoering. Hij heeft inkoop, productie en de stafafdelingen onder zijn hoede. Froukje van Osch richt zich op de commerciële kant. Zij is verantwoordelijk voor verkoop en marketing.

Code of Conduct

Om ervoor te zorgen dat duurzaamheid op zowel mens, milieu en maatschappij goed verankerd wordt bij onze medewerkers en partners, hebben we een interne Code of Conduct en een versie voor leveranciers.

